

[Brorsen.]

selv skal have sammensparet sig en lille Kapital. Det kan, som sagt, ikke nytte, at man over en Bank yder Etableringslaan, for det vil uvægerligt blive til Skade for mange og til Gavn for ingen. Derigennem vil man kunne lokke en hel Del Mennesker ind i disse Virksomheder, hvor de ingen Betingelser har for overhovedet at kunne klare sig, og dette maa man vel vogte sig for, ikke mindst i en Tid som den nuværende, hvor vi taler om Landbrugets Sanering, og hvor vi taler om, at Landbruget har faaet for stor en Gæld; og ikke mindst er det jo kommet frem fra Regeringspartierne Side, at Landbrugerne i al Almindelighed har paadraget Landbruget som saadant en alt for stor Gæld. Hvis man yder Etableringslaan i al Almindelighed, vil det uvægerligt medføre, at de Brug, der her bliver Tale om, faar en kolossal Gæld, og det, vi bør have for Øje netop i en Tid, hvor vi beskæftiger os med en Lovgivning vedrørende Landbrugets Sanering, er dog at skabe mere stabile Forhold paa dette Omraade.

Af de Udtalelser, jeg her har fremsat, antager jeg, at man allerede har faaet Indtryk af, hvorledes vi stiller os til Spørgsmaalet Etableringslaan. Vi afviser ikke Forhandling, men paa den anden Side advarer vi imod, at man i stor Almindelighed kommer ind paa at yde Etableringslaan; inden man yder et saadant Laan, bør man nøje undersøge det enkelte Tilfælde.

Ogsaa angaaende Byggelaanet stilles der i det foreliggende Lovforslag Ændringsforslag til den nugældende Lov — det omhandles i § 2. I den nugældende Lov findes der en Bestemmelse om, at saa længe Loven gælder, skal der ydes et Byggelaan paa højst 8 000 Kr. Jeg er klar over, at de 8 000 Kr. i Øjeblikket — og især naar vi forlanger, at Brugene skal være noget større — er et lovlig ringe Beløb. Dette Spørgsmaal er ogsaa blevet behandlet inden for Statens Jordlovsudvalg — og vist for Resten ogsaa i de forskellige politiske Partier —, og der har, saa vidt mig bekendt, ingen Modstand været imod at gaa op til 9 000 Kr. Ministeren stiller her Forslag om, at saa længe denne Lov gælder, skal Ministeren efter Indstilling fra Jordlovsudvalget inden for en Grænse af 10 000 Kr. kunne fastsætte, hvor stort Byggelaanet skal være. Tidligere var det saaledes, at Ministeren maatte gaa til Rigsdagens Finansudvalg. I og for sig kan der maaske være noget praktisk i, at det i Stedet for begge Rigsdagens Finansudvalg nu bliver

Statens Jordlovsudvalg, Ministeren skal henvende sig til; men jeg vil mene, at det i saa Fald vistnok bliver nødvendigt at kræve, at Ministeren skal have Repræsentanterne for tre Partier inden for Jordlovsudvalget med sig, idet dette nogenlunde vil svare til den tidligere Ordning, ifølge hvilken begge Rigsdagens Finansudvalg skulde spørges.

De Beløb, der ifølge Lovforslaget skal stilles til Raadighed til Udstykningen, er de samme, som findes i den nugældende Lov. Vi har jo to Systemer for Udstykning, og til Udstykning efter det, vi kalder 4. Oktober-Lovens Principper, skal der stilles 5 Mill. Kr. til Raadighed, medens der til Udstykning efter Principperne i den saakaldte gamle Husmandslov — og til forskellige andre Ting, hvorom der findes Bestemmelser i Lovforslaget — skal stilles 6 Mill. Kr. til Raadighed.

Af de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, ser man, at det Beløb, der hidtil er stillet til Raadighed — i 1935—36 f. Eks. —, ikke er blevet benyttet, og det tror jeg hænger sammen med, at adskillige unge, som kunde ønske at faa et saadant Brug, alligevel under de nuværende vanskelige Forhold for Landbruget er betænkelige ved at gaa ind i denne Virksomhed. Om man nu skal fastsætte dette eller maaske et noget mindre Beløb i Loven, er jo noget, vi kan overveje i Udvalget. Naar man læser de ledsagende Bemærkninger, vil man endvidere lægge Mærke til, at det Beløb, der er medgaaet til Oprettelse af selvstændige Gaardbrug, er relativt meget ringe, idet der i Aaret 1935—36 kun er oprettet 4 saadanne Gaardbrug til et Beløb af 55 000 Kr. Jeg tror, dette hænger sammen med, at man mange Steder ikke rigtig ved, hvad Loven indeholder paa dette Punkt, saaledes at det altsaa efter min Mening skyldes Mangel paa Kendskab til disse Bestemmelser.

For de Husmænds Vedkommende, som bor saaledes, at det er lidt vanskeligt for dem at skaffe sig Jord, idet de maa have den i det, man kalder Bymarken, Jorden nærmest omkring Landsbyen, og derfor i mange Tilfælde maa betale meget for den, stiller Ministeren i § 7 Forslag om, at Halvdelen af det Beløb, der medgaaer til Jordkøb, skal være rentefri — hidtil har kun en Fjerdedel været det. Jeg mener, at man dog maaske maa være nogen Betænkelighed ved at gaa helt til Halvdelen. Det kan maaske kun foranledige, at det paagældende Jordstykke bliver saa meget dyrere. Derfor mener jeg ogsaa, at man i Udvalget skal